

Celem projektu jest nowe spojrzenie na społeczności zamieszkujące Pustynię Wschodnią w okresie postrzymskim (IV-VI w. n.e.) poprzez rozpoznanie nekropoli portowego miasta w Berenike (Egipt) położonego nad Morzem Czerwonym. Obejmować będzie on studia nad zróżnicowaniem profilu biologicznego lokalnej społeczności, jak i zwyczajami grzebalnymi, co dotychczas nie było przedmiotem systematycznych dociekań. Zebrane i opracowane zostaną źródła pochodzące z nowych badań na dwóch nekropolach znajdujących się na zachodnich obrzeżach osady. Badania te umożliwią określenie w jakim stopniu jednorodna pod względem biologicznym i kulturowym była społeczność zamieszkująca Berenike.

Te dwie postrzymskie nekropole stanowić będą główną podstawą do odtworzenia praktyk kommemoratywnych, na które składa się zróżnicowana forma pochówków i ich wyposażenia. Po przez zastosowanie różnych metod badawczych i wykorzystując możliwie najszersze spektrum źródłowe odtworzone zostaną praktyki grzebalne rezydentów Berenike w IV-V w. n.e.

Badania antropologiczne umożliwią odtworzenie struktury społecznej miasta i ułatwią zrozumienie warunków bytowych potencjalnie odmiennych grup ludności. Podstawą tego będzie określenie przyrostu naturalnego, stanu zdrowia w tym urazów i przebytych chorób.

Wykorzystanie połączonych wyników badań archeologicznych i antropologicznych stanowi realną podstawę do odtworzenia nie tylko zwyczajów grzebalnych, ale posłuży także do uchwycenia zniuansowanego wglądu w realia społeczne i kulturowe tej osady. Umożliwi to podjęcie studiów w zakresie struktury, hierarchii oraz kondycji zdrowotnej potencjalnie odrębnych grup ludności. Natomiast analiza makroszczątków botanicznych z żołądków pochowanych osób pozwoli także uwzględnić różnice i podobieństwa w diecie między poszczególnymi osobnikami. Tym samym, projekt stanowić będzie odejście od dominującego w archeologii grobowej Egiptu podejścia historycznego i artystycznego.

Podczas prac terenowych zastosowane zostaną zróżnicowane metody dokumentacyjne jak i analiz uwzględniających wszystkie elementy pochówków. Oprócz metod wykopaliskowych wykorzystane zostaną, nieinwazyjne badania magnetyczne, co umożliwi uchwycić rozplanowanie całości jednego z cmentarzysk. Na szeroką skalę wykorzystana zostanie także dokumentacja trójwymiarowa. Zastosowane zostaną także analizy relacji krajobrazowej. Istotnym elementem badań będzie zastosowanie datowania radiowęglowego przy określeniu chronologii obu nekropoli.

Choć region ten w starożytności miał peryferyjny charakter, to przechodziły przez niego szlaki handlowe łączące Imperium Rzymskie z Aksum, Królestwem Himjarytów oraz imperiami i królestwami Azji Centralnej. Jest to główne wytłumaczenie szerokiego zainteresowania tym regionem, w którym Berenike stanowi centralny punkt odniesienia. Ze względu na to, rezultaty badań prowadzonych na tym stanowisku łączą się z szerszymi narracjami historycznymi i problemem relacji międzykulturowych. Projekt ten zapewni też znaczący postęp w studiach nad jednym ze słabiej rozpoznanych północnoafrykańskich podmiotów państwowych jakim stała się w późnej starożytności federacja plemion blemmijskich. Informacje o strukturze demograficznej i stopniu heterogeniczności biologicznej stanowić będą szczegółowy i solidny profil tej wspólnoty, przynoszący nowe perspektywy badawcze na polu badań społecznych.